

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ» В ОДАБА

ПЕТРИЩЕНКО Н.А., РАКИЦЬКА С.О., ЄВДОКІМОВА О.М.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Актуальність навчання за спеціальністю "Інформаційні системи і технології" є беззаперечно важливою у сучасному світі, де інформаційні технології швидко розвиваються і змінюються. Потреба в висококваліфікованих спеціалістах цієї галузі зростає з кожним роком. Бізнес все більше залежить від використання інформаційних технологій. Будь-яка компанія потребує спеціалістів, які могли б на високому рівні забезпечити організацію, ведення, управління, контроль, розробку необхідних інформаційних комплексів та систем.

Формується світове суспільство, характерними рисами якого є єдиний інформаційно-комунікаційний простір, становлення та швидкий розвиток перспективних інформаційних технологій в різних сферах та галузях народного господарства, широке використання засобів обчислювальної техніки і телекомунікацій, створення і розвиток ринку інформації і знань як факторів виробництва.

Для реалізації потреб суспільства в інформаційних послугах і продуктах необхідні кваліфіковані фахівці, які спроможні постійно підвищувати свій рівень освіти та обсяги знань та навичок. Широкі перспективи розвитку науково-технічного і культурного розвитку за рахунок розширення можливостей систем інформаційного обміну на міжнародному, національному і регіональному рівнях і, відповідно, підвищення ролі кваліфікації, професіоналізму і здібностей до творчості як найважливіших характеристик послуг праці [1].

Потреба в інформаційних технологіях зростає, і особливий розвиток отримала ще в часи пандемії Covid 19. Дистанційне навчання за допомогою комунікаційно-дистанційних технологій, проведення занять онлайн, відео зв'язок і робочі конференції, використання допоміжних програм надало поштовх для розвитку програмного забезпечення та значної потреби в різних вузькоспеціалізованих фахівцях.

Цифрова трансформація бізнесу відбулася у той же час – компанії перейшли цифровий формат просування продукції та послуг, відбулася диджиталізація маркетингу. Зростає роль цифрових технологій для оптимізації бізнес-процесів, планування завдань, ведення обліку ресурсів, контроль витрат і термінів виконання проєктів, підвищення продуктивності та покращення взаємодії з клієнтами. Фахівці з інформаційних систем і технологій грають ключову роль у

впровадженні цих технологій [2].

Як відмічено Юрчук Н.П.: «Зростання ефективності діяльності підприємств зумовлює необхідність оптимізації системи управління бізнес-процесами підприємства. Це завдання неможливо сьогодні вирішити без використання інформаційних систем і технологій, адже зростання інформаційних потреб і розвиток інформаційних послуг передбачає нові пріоритети і вимагає використання нових методів управління» [3].

ІТ-фахівці сприяють впровадженню сучасних технологій в будівельний процес, таких як робототехніка, автономні транспортні засоби, 3D-друкування будівельних елементів, системи BIM, які дозволяють створювати цифрові моделі будівель. Це полегшує співпрацю між учасниками будівельного виробництва, зменшує помилки та оптимізує робочі процеси. Впровадження ІТ-рішень дозволяє стежити за такими параметрами на будівельному майданчику як температура, вологість, рівень шуму, безпека робочих умов, вдосконалити системи опалення, вентиляції, кондиціонування та освітлення в будівлях, зменшуючи споживання енергії та підвищуючи їхню ефективність.

Розвиток інформаційного суспільства та перехід бізнес процесів у цифрову площу призводить до зростання обсягу даних та інформації, що вимагає наявності кваліфікованих фахівців, які можуть ефективно обробляти та аналізувати цю інформацію. Захист від кібератак та зловживання з інформацією стає все більш важливим завданням для організацій. Фахівці з інформаційних систем і технологій навчаються розробляти та впроваджувати заходи забезпечення інформаційної безпеки [4].

Інформаційні технології постійно змінюються та розвиваються. Фахівці з цієї галузі повинні бути в курсі останніх тенденцій і інновацій, щоб бути конкурентоспроможними на ринку праці.

Особливістю цієї спеціальності є також гнучкість кар'єрного шляху. Випускники спеціальності "Інформаційні системи і технології" мають можливість вибору з різноманітних кар'єрних напрямків, включаючи розробку програмного забезпечення, адміністрування баз даних, системний аналіз, захист даних та забезпечення конфіденційності інформації і багато іншого.

Щодо рівня матеріально-технічного, кадрового та програмного забезпечення подальшого розвитку спеціальності "Інформаційні системи і технології", то аналіз наявності комп'ютерної техніки та мультимедійного обладнання на випускній кафедрі Інформаційних систем та технологій виявив наступне:

Навчальні класи оснащені комп'ютерами, але кількість їх обмежена. Не всі комп'ютери оснащені новими програмними комплексами через те, що частина техніки вже застаріла. Не вистачає ліцензійного забезпечення, а в деяких випадках забезпеченість освітніх компонентів ліцензійними програмами

відсутня зовсім.

Серед основних проблем кафедри, які існують на даний час і потребують термінових вирішень для забезпечення якості освіти за спеціальністю, необхідно відзначити насамперед кадровий потенціал. Кафедра потребує кваліфікованих кадрів вузьких спеціальностей, які могли б на високому рівні викладати дисципліни. Нестача кадрів пов'язана з високим рівнем плинності кадрів в минулі 3 роки, що обумовлено пандемією COVID-19 та війною.

Суттєвою проблемою є програмне забезпечення, яке значною мірою є застарілим та не відповідає всім вимогам підготовки сучасних спеціалістів. Також немає українського інтерфейсу Word. Є проблеми з встановленням сучасної версії програми AutoCAD 2020-2023. Ліцензовані графічні редактори відсутні.

Для вирішення зазначених проблем вважаємо критично важливим провести аналіз використання в навчальному процесі сучасних програмних продуктів та розробити пропозиції щодо розширення їх застосування. Також необхідно розглянути на засіданні кафедри питання кадрового складу щодо забезпечення дисциплін та оптимізацію навчального навантаження з метою покращення якості освітньої програми. Додатковим заходом є проведення аналізу навчально-методичного забезпечення та коригування плану видання.

Отже, з огляду на вирішальну роль інформаційних технологій у всіх аспектах життя і діяльності, навчання за спеціальністю "Інформаційні системи і технології" є актуальним і важливим в сучасному світі, що обумовлює необхідність підтримки конкурентоспроможності та забезпечення підвищення якості освіти за вказаною спеціальністю в Одеській державній академії будівництва та архітектури.

Література:

1. Антоненко В. М., Мамченко С.Д., Рогушина Ю.В. Сучасні інформаційні системи і технології: управління знаннями: навчальний посібник. Ірпінь. Національний університет державної податкової служби України. 2016. 212 с. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/doc/857>.

2. Чупріна М. О. Використання ІТ-інструментів для оптимізації управління бізнес-процесами підприємств України / М.О. Чупріна, І.А. Шеховцова // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". – 2016. – № 13. – С. 324-329

3. Юрчук Н. П. Інформаційні системи і технології як інновація у системі управління бізнес-процесами. Ефективна економіка. 2018. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6323> (дата звернення: 13.03.2024).

4. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. № 80/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 31. Ст. 286 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вр#Text>.